

Scénář k rozhlasové reportáži

Hana Hešlarová

„Mláď touží po svobodě...“

Pod vedením Mgr. Bc. et Bc. Vladimíra Švarce zpracovali žáci Školy v Ráji v Rajnochovicích
Michaela Hešlarová, Veronika Slimáčková a Matyas Tománek.

2026

Jsme velmi rádi, že jsme měli možnost setkat se s paní Hanou Hešlarovou, která se narodila 13. října roku 1972 v Gottwaldově a vyslechnout si její vyprávění o období komunismu. Její příběh nám pomohl lépe pochopit tehdejší dobu a zároveň si uvědomit, jaké svobody a možnosti dnes máme.

Hana Hešlarová prožila své mládí v době, kdy Československo ovládal komunistický režim. Byla to éra, která se navenek tvářila jako spravedlivá a rovná pro všechny, ale ve skutečnosti byla postavená na kontrole a strachu. Lidé si museli dávat pozor na každé slovo, protože nikdy nevěděli, kdo je poslouchá. Strach nebyl jen pocit – byl to nástroj moci. Ovlivňoval práci, školu i běžné vztahy mezi lidmi.

„A na tom výslechu, vy si ani nedovedete představit, jakou oni dokázali vzbudit hrůzu. Já jsem pocítila strašný strach v ten moment. Ne o sebe, ale o rodinu.“

Tehdy nezáleželo jen na schopnostech a pílí. O budoucnosti mladých lidí často rozhodovalo, zda byli jejich rodiče členy komunistické strany. Přestože byla Hana Hešlarová nadaná a měla dobré studijní výsledky, dveře na vysněnou školu jí zůstaly zavřené. Místo dalšího studia musela nastoupit na učiliště. Režim tak trestal celé rodiny a vzdělání se stávalo nástrojem politického nátlaku.

„Ve druhé třídě o nás řekla učitelka, že jsme děti nepřizpůsobivých rodičů – což znamená nestraníků, jo. Pro nás to byl strašný šok, my jsme nechápali prostě, co jsme udělali špatně nebo čím jsme se provinili. Všichni vlastně, co jsme byli přerazeni, jsme se vyučili, samozřejmě na vysoké školy nebo na střední jsme se nedostali, protože tam, ač jsem se učila velice dobře, skončila jsem jako druhá, hlásila jsem se na gymnázium, bohužel pro nedostatek míst jsem se nedostala, hlavně, že se tam dostala přede mnou dívka, která měla trojky, čtverky, ale bohužel jak říkám, no, její rodiče to zařídili.“

Omezení se netýkalo jen vzdělání. Rodiny, které nebyly loajální k režimu, měli také velmi omezené možnosti k cestování. Vyjet do zahraničí bylo téměř nemožné. Lidé potřebovali výjezdní doložku a souhlas úřadů. To, co bylo dříve podmíněno loajalitou k režimu, je dnes považováno za samozřejmé právo.

„No a my jsme vždycky vyráželi do té přírody, že, někde nás kontrolovali. Vlakem jsme většinou jezdili, jezdili jsme i na Slovensko, prostě po celé tehdy Československé republice. A tímto jsme si kompenzovali to, že nemůžeme vycestovat vlastně k tomu moři a různě. My jsme prakticky v té době nic jiného ani neznali. Dostupné pro nás bylo jenom tady to cestování po naší republice.“

Navzdory všudypřítomného tlaku ale mladí lidé hledali způsoby, jak alespoň na chvíli zažít pocit svobody. Hudba se pro ně stala symbolem oporou i úniku z každodenní reality.

Režim však pečlivě kontroloval kulturní scénu a některé kapely či koncerty byly přísně zakázány. Přesto se konaly tajně, s rizikem zásahu veřejné bezpečnosti.

„Začli hrát. Někdy se bohužel stávalo, že se o tom dověděli tehdá na Veřejné bezpečnosti a přijelo několik aut na tuto akci a prakticky začalo zatýkání. Mně se většinou podařilo uprchnout, utíkali jsme oknem, zadním východem – když to byla hospoda tak zadním východem, kde seděli ti, co nás pozatýkali. Ano a já jsem seděla na zemi, na mě už nezbylo místo, to auto bylo plné. Převezli nás tehdá do vazební věznice do Uherského Hradiště. Tam nás vyslýchali. Koncert proběhl v pátek a tam nás vyslýchali – byli jsme tam drženi až do neděle. Kamarádka mi poradila, abych tvrdila, že jsem netušila, co to bylo za koncert, že jsem se tam dostala náhodou.“

Na závěr bychom chtěli ještě jednou poděkovat paní Haně Hešlarové za její otevřenost a ochotu podělit se s námi o své vzpomínky. O to víc my mladí toužíme po svobodě a jsme vděční, že ji máme.